

IPA fondovi

1. Šta su IPA fondovi?

IPA (eng. «Instrument for Pre-Accession assistance») predstavlja **instrument Evropske unije za bespovratnu finansijsku prepristupnu pomoć** zemljama kandidatima, kao i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU za budžetski period od **2007. do 2013.** godine.

IPA **objedinjuje pet prepristupnih instrumenata koji su se koristili pre 2007. godine:** PHARE, SAPARD, ISPA, CARDS, i prepristupni instrument za Tursku. U periodu od 2000. do 2006. godine Republika Srbija je koristila sredstva **CARDS programa u iznosu od oko 1,2 milijardi evra.**

Ukupna finansijska vrednost za sve zemlje korisnice IPA u periodu 2007-2013 iznosi 11.468 milijardi evra. Za Srbiju je zaključno sa 2012. godinom iz IPA izdvojeno približno 1.2 milijarde evra.

Sredstvima iz IPA su se **finansirali:** infrastrukturni projekti, nabavke i subvencije; razvoj administrativnih kapaciteta; pomoć za realizaciju i upravljanje programima; u izuzetnim slučajevima, budžetska podrška.

2. Koje su komponente Instrumenta za prepristupnu pomoć?

IPA ima **pet komponenata**, i to:

1. **pomoć tranziciji ka tržišnoj ekonomiji i izgradnja i jačanje institucija,**
2. **prekogranična saradnja** sa susednim zemljama,
3. **regionalni razvoj** koji obuhvata transport, životnu sredinu i konkurentnost,
4. **razvoj ljudskih resursa** i
5. **ruralni razvoj.**

4. Ko su zemlje korisnice IPA fondova?

Zemlje korisnice IPA fondova su podeljene u dve kategorije:

1. **Kandidati za članstvo u EU** (Hrvatska¹, Srbija, Crna Gora, Turska, Makedonija i Island) – mogu da koriste **svih 5 IPA komponenata**
2. **Potencijalni kandidati za članstvo u EU** (Bosna i Hercegovina i Albanija) – mogu da koriste **samo prve dve IPA komponente.**

5. Šta nakon 2013. godine?

Trenutno je u toku **diskusija o budžetu EU za period 2014-2020.** Za **IPA 2** je predložen iznos od **14.1 milijardi evra**, što je u poređenju sa postojećim IPA budžetom više za oko **2.6 milijardi evra.**

¹ Hrvatska se vodi kao tzv. »acceding country« - tj. ima status zemlje pristupnice EU.

Tekući projekti IPA čiji je korisnik Ministarstvo finansija i privrede

1. **Program integrisane podrške inovacijama („Integrated Innovation Support Programme - IISP“) IPA 2010**, finansira Evropska unija u cilju podsticanja konkurentnosti i ekonomskog rasta u Republici Srbiji, kroz jačanje inovacija u malim i srednjim preduzećima. Glavni korisnik i partner projekta je Ministarstvo finansija i privrede. Ostali partneri projekta su Nacionalna agencija za regionalni razvoj i Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Program integrisane podrške inovacijama **počeo je 17. oktobra 2011. godine, traje 24 meseca** i ima **budžet od 2,8 miliona evra**.

Više informacija o projektu na: <http://www.iisp.rs/>

2. **Program podrške Odeljenju za kontrolu državne pomoći Ministarstva finansija i privrede za usklađivanje pravila za dodelu državne pomoći koja se primenjuju u Srbiji sa pravilima Evropske unije (“Support to State Aid Authorities in Republic of Serbia for the alignment of State Aid schemes with EU acquis“)** finansira Evropska unija. Projekat je počeo je 1. septembra 2012. godine, traje 6 meseci i ima budžet od 79.440 evra.
3. **Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji - Moli-Srbija („Project against Money Laundering and Terrorist Financing in Serbia - MOLI-Serbia“), IPA 2010** finansira Evropska unija, a cilj projekta je da unapredi demokratiju i vladavinu prava kroz sprečavanje i kontrolu pranja novca i finansiranja terorizma, kao i drugih oblika ekonomskog i finansijskog kriminala u Srbiji u skladu sa evropskim i ostalim međunarodnim standardima. Glavni korisnik je Uprava za sprečavanje pranja novca, Ministarstvo finansija i privrede. Počeo je novembra 2010, traje 3 godine i ima budžet od 2.265.000 evra.

Više informacija o projektu na: <http://www.apml.gov.rs/srp264/novost>.

4. **Projekat Infrastruktura kvaliteta u regionu zapadnog Balkana i Turske** finansira Evropska unija kroz **Višekorisničku IPA 2011** a realizuje **Evropska organizacija za standardizaciju - (European Committee for Standardization - CEN)**. Cilj projekta je olakšavanje regionalne trgovine i slobodnog protoka roba uz poboljšanje konkurentnosti privreda u regionu, priprema za pregovore i članstvo u EU i olakšanje trgovine u okviru CEFTA. Počeo je 22. avgusta 2011. godine i traje do 15. februara 2014. god. ima budžet od 2.650.000 EUR (EU IPA 2.500.000 EUR + EFTA 150.000 EUR).
5. **Projekat Tehnička pomoć za Nacionalni fond u okviru Ministarstva finansija i privrede u Srbiji za pripremu za IPA komponentu V, IPA 2010** finansira Evropska unija u cilju pružanja sveobuhvatne podrške Nacionalnom fondu u pripremi za IPA komponentu V – tzv. IPARD. Početak projekta je jul 2012 a traje godinu dana, sa budžetom od 189,580.00 evra.
6. **Projekat podrške Ministarstvu finansija i privrede, Upravi za trezor u izgradnji kapaciteta, IPA 2010** finansira Evropska unija u cilju poboljšanja efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti u potrošnji javnih sredstava. Projekat je

počeo 5. aprila 2011. godine i traje do 22. maja 2013. godine sa budžetom od 1,879,000.00 evra.

7. **Projekat Tvining iz oblasti sistema naplate poreza i budžetskih prihoda, IPA 2008** finansira Evropska unija radi povećanja sposobnosti preuzimanja obaveza članstva u Evropskoj uniji, uključujući privrženost ciljevima političke, ekonomske i monetarne unije i uspostavljanje efikasnog poreskog i carinskog sistema usklađenih sa zahtevima EU. Korisnik projekta je Uprava carina i Poreska uprava Srbije, Ministarstvo finansija i privrede. Projekat je počeo u trećem kvartalu 2011. a završava se u prvom kvartalu 2013. godine sa budžetom od 1.400.000 evra. Projekat je inače deo projekta pod rednim brojem 8. - **Projekat usklađivanja Sektora za kontrolu primene carinskih propisa Uprave carina Srbije sa standardima, organizacijom i operativnom metodologijom organa za kontrolu primene propisa EU, IPA 2008.**

8. **Projekat usklađivanja Sektora za kontrolu primene carinskih propisa Uprave carina Srbije sa standardima, organizacijom i operativnom metodologijom organa za kontrolu primene propisa EU, IPA 2008** finansira Evropska unija. Projekat će omogućiti Republici Srbiji da uspostavi otvorene, ali bezbedne granice putem efikasne granične kontrole i sistema upravljanja granicom, na osnovu najbolje prakse i iskustva EU. Korisnik projekta je Uprava carina Srbije, Ministarstvo finansija i privrede. Početak projekta je septembar 2009. a završetak projekta je mart 2013. za komponente 1-3, a mart 2014 za komponentu 4, sa budžetom od 8.900.000 evra od čega je 4,4 miliona evra EU a 4,5 miliona evra nacionalna kontribucija.

- Više informacija o projektu na:
<http://www.upravacarina.rs/cyr/MedjunarodnaSaradnja/Stranice/projektiEU.aspx>

9. **Projekat Modernizacija Poreske uprave, IPA 2011**, finansira Evropska unija radi uspostavljanja efikasnog poreskog sistema u skladu sa zahtevima EU. Korisnik projekta je Poreska prava Srbije, Ministarstvo finansija i privrede. Početak projekta je predviđen za prvi kvartal 2013. i a završetak u prvom kvartalu 2015. godine sa budžetom od 9.470.000 evra (nacionalno kofinansiranje 1.870.000. evra).

10. **Projekat Modernizacija carinskog sistema, IPA 2011**, finansira Evropska unija u cilju podrške procesu modernizacije državne uprave obezbeđujući zaštitu fiskalnih i finansijskih interesa Republike Srbije, olakšavajući zakonite trgovine i štiteći društvo. Glavni korisnik projekta je Uprava carina, Ministarstvo finansija i privrede. Početak projekta je planiran za decembar 2012, a trajaće 27 meseci **Budžet projekta je 4,1 milion evra.**

11. **Projekat Pomoć razvoju internih finansijskih kontrola u javnom sektoru u Republici Srbiji faza 3, IPA 2008** finansira Evropska unija radi poboljšanja efikasnosti, efektivnosti i javnosti u prikupljanju i trošenju budžetskih sredstava. Početak projekta je mart. 2011. godine i traje do jula 2013. godine, sa budžetom od 1.999.600 evra.

Jedna od važnih inicijativa Evropske unije je i sprovođenje **Dunavske strategije**. Srbija aktivno učestvuje u ovom procesu, uprkos činjenici da još nije članica Evropske unije. **Srbija** je zadužena za **koordinaciju Prioritetne oblasti 1 – Mobilnost i intermodalnost (železnički, putni i vazdušni saobraćaj)** zajedno sa **Slovenijom i Prioritetne oblasti 7 - Istraživanje, obrazovanje i IKT**, zajedno sa **Slovačkom**.

Gospođa **Dragijana Radonjić Petrović**, **Posebni savetnik Ministra**, imenovana je **zaključkom Vlade za zamenika Nacionalnog koordinatora za Dunavsku strategiju u Srbiji**.

Više informacija o Dunavskoj strategiji možete naći na:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/danube/index_en.cfm.